ZAŃGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ 10 (291) 2025

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СУДЬЯЛАРЫНЫҢ XI СПАРТАКИАДАСЫ МӘРЕСІНЕ ЖЕТТІ

Шымкент қаласында еліміздің судьялар корпусы үшін үлкен спорттық мереке – Қазақстан Республикасы судьяларының XI спартакиадасы өтті.

Осындай байрақты бәсекені тыңғылықты ұйымдастырып, еліміздің түкпір-түкпірінен келген судьяларға қонақжайлылық танытқаны үшін Шымкент қаласының әкімі Ғабит Әбдімәжитұлы Сыздықбековке, Әділхан Шайхисламұлы Шайхисламов бастаған Шымкент қалалық сотының ұжымына, Судьялар одағының Шымкент қаласы бойынша филиалына және ойындарды өткізуге атсалысқан барша ынталы жандарға Судьялар одағының Орталық кеңесі атынан алғыс білдіреміз. Ұйымдастырушылардың тыңғылықты жұмысының арқасында спартакиаданың финалдық ойындары жоғары деңгейде өтті.

Бұл игі дәстүр жалпыұжымдық мәдениетті, өзара сыйластықты нығайтуға айтарлықтай үлес қосып, судьялардың салауатты өмір салтын ұстануына, спортқа деген сүйіспеншілігін нығайтуға ықпал етті. Жарыстың қай түрінде болмасын қатысушылар арасындағы сайыс шиеленісті және әсерлі болды. Сондай-ақ бұл бәсеке үміткерлерге көптеген жағымды эмоция, сәттілік пен үміт сыйлады.

Спорт түрлері бойынша төрешілер алқасының мінсіз жұмысы, дайындалған спорт нысандары, нақты регламент те көңілден шықты. Мұның барлығы спорт қағидаттарына деген құрметті қалыптастырып, жеңісті абыроймен қабылдап, ал жеңілісті мойындауға үйретті.

Осындай тамаша шараның жоғары деңгейде өтуіне үлес қосқан Судьялар одағының барлық филиалдарына, сот төрағаларына және жарысқа қатысушы судьяларға алғысымызды білдіреміз! Сіздер спортқа деген мықты қабілеттеріңізді көрсете отырып, көпшілікке керемет спорттық көрініс сыйладыңыздар!

Сайыс алаңында шеберліктерін көрсеткен барша әріптестерімізге кәсіби салада да, спортта да жаңа табыстар тілейміз!

Қазақстан Республикасы
Судьялар одағының Орталық кеңесі

№ 10 (291) ҚАЗАН 2025 ж.

ZAŃGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ

ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖОҒАРҒЫ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАС ПРОКУРАТУРАСЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
- ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
- Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС / РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Әмір Досжан Сарманқұлұлы
Қазақстан Республикасы Судьялар одағының Төрағасы
Председатель Союза судей Республики Казахстан

Мерғалиев Асламбек Амангелдіұлы
Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы
Председатель Верховного Суда Республики Казахстан

Азимова Эльвира Әбілхасымқызы
Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының Төрағасы
Председатель Конституционного Суда Республики Казахстан

Асылов БерікНоғайұлы
Қазақстан Республикасының Бас прокуроры
Генеральный Прокурор Республики Казахстан

Сәрсембаев Ерлан Жақсылықұлы
Қазақстан Республикасының Әділет министрі
Министр юстиции Республики Казахстан

Түймебаев Жансейіт Қансейітұлы
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ректоры
Ректор КазНу им. аль-Фараби

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы
Л.Н.Гумилев ат. Еуразия ұлттық университетінің ректоры
Ректор Евразийского национального университета им. Л.Н.Гумилева

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Абдрасулов Ермек Баяхметович
з.ғ.д., проф., «Сот билігі және салыстырмалы құқық» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела «Судебная власть и сравнительное право»

Борчашвили Исидор Шамилович
з.ғ.д., проф., «Қылмыстық құқық» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела «Уголовное право»

Қоғамов Марат Шекішұлы
з.ғ.д., проф., «Қылмыстық процесс» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела «Уголовный процесс»

Мельник Роман Сергеевич
з.ғ.д., проф., «Әкімшілік құқық және әкімшілік іс жүргізу» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела «Административное право и административный процесс»

Мороз Светлана Павловна
з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела «Частное право»

Сүлейменов Майдан Күнтуарұлы
з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің бас редакторы
д.ю.н., проф., главный редактор раздела «Частное право»

Убигалиев Ергали Абилкасимович
Алматы қ. кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі сотының төрағасы, «Азаматтық іс жүргізу», «Ювеналды әділет» бөлімдерінің жауапты редакторы
Председатель суда по делам несовершеннолетних г. Алматы, ответственный редактор разделов «Гражданское право», «Ювенальная юстиция»

Шаяхметова Айым Галымбековна
Астана қ. ауданаралық сотының азаматтық істер жөніндегі судьясы, доктор PhD, «Халықаралық құқық» бөлімінің жауапты редакторы
Судья межрайонного суда г. Астаны по гражданским делам, доктор PhD, ответственный редактор раздела «Международное право»

Авторлық және аралас құқықты бұзғандарға Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылық көзделген. Журналдағы мақала авторларының пікірі мен көзқарасы редакцияның ресми көзқарасымен сәйкес келмеуі мүмкін.

Журнал Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген. Тіркеуге қою туралы №2158-Ж, куәлік 2001 жылы 25 шілдеде берілді.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ
«Қазақстан Республикасы Судьялар одағы» РҚБ

ШЫҒУЫ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР
Бас редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн және беттеуші: **Г.А. Джаббарова**

Редакцияның мекен-жайы:
050050, Алматы қ., Аққент ш/а, 32.

Материалдарды zanger-press@mail.ru электронды почтасына жолдау керек.

Фотосуреттер ашық ақпарат көздерінен алып қолданылды.

«Print House Gerona» баспаханасында басылды
Алматы қаласы, Помяловского к-сі, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Теруге берілген күні
02.09.2025 ж.
А-4 форматы қағазы жылтыр, офсеттік баспа,
Таралымы: 2721 дана
№ 1369 тапсырыс

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан. Свидетельство о постановке на учет № 2158-Ж от 25 июля 2001 г.

УЧРЕДИТЕЛЬ
РОО «Союз судей Республики Казахстан»

ВЫХОДНЫЕ ДАННЫЕ
Главный редактор: **А.К. Беркимбаева**
Дизайн и верстка: **Г.А. Джаббарова**

Адрес редакции: 050050
Республика Казахстан.
г. Алматы, мкр. Аккент, д.32.

Материалы присылать по адресу: zanger-press@mail.ru

Нарушение авторских прав и смежных прав предусматривает ответственность в соответствии с законами РК.
Мнения и взгляды, содержащиеся в данном журнале, могут не совпадать с официальной позицией редакционной коллегии журнала и отражают авторскую точку зрения.
Использованы фотоматериалы из открытых информационных источников.

Отпечатано в типографии
«Print House Gerona».
Адрес: г. Алматы, ул. Помяловского, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.
Сдано в печать: 02.09.2025 г.
Формат А-4. Бумага мелованная, печать офсетная, 5,5 п.л.
Тираж: 2721 экз.
Заказ № 1369

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

СОТ БИЛІГІ / СУДЕБНАЯ ВЛАСТЬ

Асламбек Мерғалиев
Сот жүйесінің цифрлық трансформациясы 5

Мерейтой
Жақсының жүрген жері – абат 8

Досжан Әмір
Республика күні – мемлекет құру жолындағы тарихи қадам 11

Манат Көміршінов
Қазақстан жасанды интеллект дәуірінде: Жолдаудағы тапсырмаларды іске асыру тетіктері 15

Ұлан Қажыкен
Суд в эпоху искусственного интеллекта 19

Айбар Нурбеков
Автоматизация правосудия: применение искусственного интеллекта в судебной системе Казахстана....................................23

Аскар Меллятов
Профессиональное поведение судьи: принципы и стандарты 25

Назгуль Абдуалиева
Применение законодательства о неуважении к суду в судебной практике Республики Казахстан....................................27

Айгуль Кенжебаева
Помощь судьям – помощь правосудию 30

Исатай Алдабергенов, Шахсанем Салиева
Трансформация роли помощника судьи в реформе правосудия Узбекистана 34

Надежда Феоненко, Анна Кудрявцева
Процессуальное положение помощника судьи в уголовном судопроизводстве России 37

ӘКІМШІЛІК ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ІС ЖҮРГІЗУ

АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС

Рита Оразымбетова
Әкімшілік іс жүргізудегі эксаумақтық соттылық институтының мәселелері мен жетілдіру жолдары....................................44

Софья Ахмерова
Правовые аспекты передачи права временного
землепользования 46

Инесса Куанова
АППК: особенности участия заинтересованного
лица в доказывании....49

АЗАМАТТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕСС

Мухтар Тойбазар
Административные правонарушения представителей бизнеса:
актуальные вопросы судебной практики 54

Гүлнұр Бекежанова
Денсаулығына байланысты көлік құралын басқару құқығын
тоқтатудағы заң және жауапкершілік....58

Жулдыз Биманова
Оптимизация процедур судебной реабилитации....60

Асель Маженова
Актуальные вопросы возмещения ущерба, причиненного
в результате дорожно-транспортного происшествия....63

Айнаш Кульбаева
Особенности договора поставки 67

ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС

Серик Шахаманов
Применение меры пресечения в виде содержания
под стражей в разрезе правовой и демографической
статистики....68

Гүлжиян Мутиева
Бұлтартпау шарасын санкциялаудың тәжірибесі мен
кейбір мәселелері 73

Жолдыбай Метаев
Совершенствование законодательства в сфере
защиты прав граждан – приоритетное направление
правовой политики государства 77

Данияр Бекжанов
О проблемах применения мер безопасности
к участникам уголовного процесса....81

**Спартакиада – салауатты өмір салтын
ұстанудың символы**....85